

FORMATERVEZÉS

2022/23. 1. FÉLÉV

ALAPADATOK

TANTÁRGY NEVE	FORMATERVEZÉS	FORM AND DESIGN
TANTÁRGY KÓDJA(I)	SGYMESZFMT1	
SZAK, TAGOZAT	Építészmérnöki szak (Msc) Mesterképzés	Nappali tagozat
SZERVEZETI EGYSÉG	Óbudai Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kar, Építészmérnöki Intézet	
OKTATÓ	Dr. Habil Szósz Klaudia DLA Egyetemi docens	szosz.klaudia@ybl.uni-obuda.hu fogadóóra: egyeztetés alapján

TANTÁRGY ELŐKÖVETELMÉNYEI	ALKALMAZOTT STÚDIUMOK 1.
RÖVID LEÍRÁS	TÁRGYTERVEZÉS A félév során a hallgatók kutatást végeznek a design formatervezés aspektusában alkotó emberekről illetve cégekről, esetleg irányzatokról. Kiadott témában elmélyednek, és tárgyat terveznek, melynek koncepciója az adott témához illeszkedik. Kivitelezés során megismerkednek a különböző anyagokkal 1:1-es léptékben és működő tárgyat valósítanak meg.
ELŐADÁSOK SZÁMA (HETENTE)	1 óra
SZEMINÁRIUM/TANTERMI GYAKORLAT/LABORGYAKORLAT (HETENTE)	2 óra
TEREP ÉS TANÜZEMI GYAKORLAT (HETENTE)	-
SZÁMONKÉRÉS TÍPUSA :	Féléves jegy
KREDITPONTOK SZÁMA :	4 kreditpont

TANTÁRGY FELADATA:

Az építészettel kapcsolatban két ponton jut szerephez a formatervezés, eredendően az építészeti elemek tervezésekor, amikor a funkciót szolgáló építőelemeknek, a tereket határoló szerkezeteknek adunk formát, másodlagosan pedig olyankor, amikor az építmények és használó ember közötti teret kitöltő, a használathoz kellő eszközök megtervezése a feladat. A tantárgy célja rávezetni a hallgatót a másodlagosnak nevezett feladat megoldásának módjaira, a hely jelentőségének felismerésére, a kapcsolódások szükségességére, a strukturális szemlélet gyakorlására.

A tantárgy célja továbbá megismertetni a hallgatókat a modern tárgyalakotással, a mai kor emberét kiszolgáló termékek tervezésével, ezen tárgyak formavilágának illetve anyaghasználatának változásaival az elmúlt 50 évben. A szemeszterben tartott előadások során a hallgatók megismerkedhetnek a mai formatervezői irányzatokkal, stílusokkal és alkotókkal. Az előadások tematikáját követve a hallgatók a félév elején kiadott témából tanulmány + terv + modell formájában számolnak be a félév végén.

FÉLÉV MENETE

HÉT	ELŐADÁS	GYAKORLAT	FELADAT
1. HÉT szept.9.	-	Félév bemutatása, értelmezése Feladat kiadása	Munkacsoportok létrehozása
2. HÉT szept. 16.	OBJECTIFIED	Kutatási téma konzultációja, műhelymunka	Digitális gyűjtés
3. HÉT szept. 23.	Előadás a tervezési feladattal kapcsolatban	Kutatási téma és tervezési koncepció konzultációja, műhelymunka	Digitális gyűjtés, koncepció skiccek (m=1:50)
4. HÉT szept. 30.	-	Kutatási téma és tervezési koncepció konzultációja, műhelymunka	Digitális gyűjtés, koncepció skiccek (m=1:10)
5. HÉT okt. 7.	Egyetemes tervezés alapelvei	Tervezési koncepció konzultációja, műhelymunka	T.: m=1:5-ös léptékű, szerkesztett rajzok
6. HÉT okt.14.	-	Kutatás és koncepcióterv leadása, leadás csak személyes megjelenéssel lehetséges, kizárólag a gyakorlati óra időpontjában, és annak helyszínén. A hiányosnak, nem megfelelő minőségűnek ítélt munkákat a gyakorlatvezető továbbdolgozásra, javításra visszaadhatja!	Kiadványba szerkesztett .pdf formátumban leadott kutatási anyag, M=1:5-ben kidolgozott koncepcióterv .pdf formátumban
7. HÉT okt.21.	Designgondolkodás 1.	Gyártási tervek konzultációja, műhelymunka	1:1- es csomópontok, anyagminták
8. HÉT ok.28.	-	Gyártási tervek konzultációja, műhelymunka	1:1- es csomópontok, anyagminták
9. HÉT nov.4.	Designgondolkodás 2.	Gyártási tervek konzultációja, műhelymunka	1:1- es csomópontok, anyagminták
10. HÉT nov.11.	-	Gyártási tervek konzultációja, műhelymunka	1:1- es csomópontok, anyagminták
11. HÉT nov.18.	-	Gyártási tervek konzultációja, műhelymunka	1:1- es csomópontok, anyagminták
12. HÉT nov.25.	REKTORI SZÜNET		
13. HÉT dec.2.	-	Féléves tervezési feladat leadása, leadás csak személyes megjelenéssel lehetséges, kizárólag a gyakorlati óra időpontjában, és annak helyszínén. A hiányosnak, nem megfelelő minőségűnek ítélt munkákat a gyakorlatvezető továbbdolgozásra, javításra visszaadhatja! A pótlólagos leadás a tvsz- ben meghatározottak alapján, max. 1 hét csúszással, a tantárgyfelelős által meghatározott időben és helyszínén várható, a 14. héten.	1:1-es prototípus leadása
14. HÉT dec.9.	Nyilvános félév lezárása kiállítás formájában, meghirdetett helyen és időpontban	Intézet oktatói	1:1-es prototípus kiállítása

FELADATOK / JELENLÉT / ZH

	LEÍRÁS	BEADANDÓ	PONTÉRTÉK
A FOGLALKOZÁSOKON VALÓ RÉSZVÉTEL KÖVETELMÉNYEI ÉS A TÁVOLMARADÁS PÓTLÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI	A gyakorlatokról legfeljebb három A foglalkozásokon való jelenlét egyenlő a tematikában leírtaknak való megfelelés. A konzultációra hozott értékelhető feladatok konzultálása, illetve aktív órai munkavégzés!		
AZ IGAZOLÁS MÓDJA A FOGLALKOZÁSOKON VALÓ TÁVOLLÉT ESETÉN	A távollétet szakorvosi igazolás (házi orvos nem elfogadható) mellett tekintjük igazoltnak!		
1-2. KONCEPCIÓFELADAT	Kutatási gyűjtés készítése és kiadott témában koncepció alkotása egy adott használati tárgy létrejöttéhez	Kutatás: min. 10 db A4-es oldalnak megfelelő .pdf formátumban, Koncepcióról: skiccek, alaprajzok, metszetek és nézetek m=1:5 léptékben	40p (20+20 p)
FÉLÉVES TERVEZÉSI FELADAT	Tervezett tárgy megalkotása tervezett anyagokból	M=1:1-es prototípus leadása, működő kell legyen	60p
ÖSSZESEN			100 pont

AZ ALÁÍRÁS MEGSZERZÉSÉNEK FELTÉTELEI

A „FELADATOK / JELENLÉT / ZH” részben foglaltak hiánytalan teljesítésével, (részfeladatonként min. 60% teljesítésével) összesen min. 60pont megszerzésével!

Aláíráspótlás feltételei:

Annak, akinek nem sikerül teljesíteni a féléves feladatban meghatározottakat határidőre, azoknak vizsgaidőszak 1. hetében lehetőséget biztosítunk pótolni a követelményeket. Ehhez szükség van a félévben való tanórákon való részvétel igazolására /jelenléti ív, min. 50 %-ának a félévben. A feladat pótlása egyénileg történik, a csapat tagjai a féléves tematikában foglaltakat egyénileg kell benyújtásuk ennek a pótlehetőségnek a használatakor: csoportos feladat lévén aláíráspótlásra a csapat tagjai egyénileg hozzák a tárgyaikat és a félévközi leadás tanulmányát.

A MINŐSÍTÉS KIALAKÍTÁSÁNAK MÓDJA

A félév során szerzett pontszámok alapján, lásd: „ÉRTÉKELÉS” alatt!

A VIZSGA

A „FELADATOK / JELENLÉT / ZH” részben foglaltak hiánytalan teljesítésével, (részfeladatonként min. 60% teljesítésével) összesen min. 60pont megszerzésével!

ÉRTÉKELÉS

0-59 pont	60-69 pont	70-79 pont	80-89 pont	90-100 pont
1- ELÉGTELEN	2 - ELÉGSÉGES	3 - KÖZEPES	4 - JÓ	5 - JELES

FÉLÉV DOKUMENTÁLÁSA

	TARTALOM	FORMÁTUM / MÓD
HALLGATÓK	Minden hallgatói a félév során a fentiekben részletezett minőségű tanulmányt és prototípust készít, illetve egy a félévet összegző tablót készít, melyet a félév végén lead és egy kiállítás alkalmával bemutat.	Lásd.: feladatok/jelenlét, illetve tantárgy tartalma bekezdést
TANSZÉK	-	-

AJÁNLOTT IRODALOM

T.:	Fiell C.- Fiell P.: Design a 21. században. (Budapest: Taschen- Vince) 2004 Ernyei Gy.: Design: tervezés elmélet és termékformálás 1750-2000. (Budapest- Pécs: Dialóg Campus) 2001 Sparke P.: Design: mesterek és mesterművek. (Budapest: Atheneum 2000) 2000 Foley E.: The book of decorative furniture. (London: Jack Publisher) 1911 Lakshmi Bhaskaran: A forma művészete (Budapest:Solar Kiadó) 2007 Zalavári József: A forma tervezése (Budapest:Solar Kiadó) 2008 Matthew Healey: Mi az a branding? (Budapest:Solar Kiadó) 2009
-----	---

TERVEZÉSI PROGRAM:

A félév elején, az első szakaszban a hallgatók tanulmányozzák milyen formatervezéssel foglalkozó műhelyek/stúdiók/irodák léteznek, és azok munkásságát.

A tanulmánynak választ kell adni arra vonatkozóan, hogy milyen anyagokkal dolgoznak, vagy egyáltalán milyenek a kortárs/innovatív/smart anyagok léteznek, amikkel elméletileg dolgozni lehetne, vagy szoktak a mai dizájnerek.

A féléves feladat témája: ülő alkalmaság tervezése (szék)

Minden csapat egy darab meglévő székből indul is, és azt alakítja át, esztétikailag, funkcionálisan, ergonómikusan.

A kiinduló szék egy rég nem használt darab, elavult, kopott/törött ülőalkalmaság. Fontos eleme a feladatnak, hogy a kiinduló szék **fából** készüljön, és ne tartalmazzon szivacsos/kárpitozott részeket.

A kiinduló szék 2 féle képpen határozható meg:

-IKEA IVAR szék, és annak átalakítása

-használt, leselejtezett FA szék beszerzése (net, ecseri, szomszéd) EZEK VÁLASZTÁSA KONZULTÁLANDÓ!

A csapatoknak válaszokat kell találni arra, hogy elsősorban hogyan válhat egy szék ergonomikusabbá. Ehhez vizsgálatokat kell végezni a meglévő székekkel (háttámla dőlése, ülőrész mélysége, szélessége stb), és az eredmények függvényében történhet az átalakítás.

Alkalmazhatóak a tervezés során új anyagok (textil, vászon, szivacs, kötél, fa stb.), melyek kiegészítik a meglévő konstrukciót.

Funkciót változtatni nem lehet, tehát ezentúl is ülő alkalmaosság kell legyen, de el lehet rugaszkodni az étkezéstől, és koncentrálni egyéb tevékenységekre, mint pl: munka, játék, pihenés, olvasás, relax stb.

A funkció mellett fontos az ötletesség/humor jelenléte a tárgyakban.

Nem kötelező kritérium, de örülünk neki, ha a tervező csapatok fenntartható módon gondolkoznak, és ez a tárgyon is megjelenik.

Ahhoz, hogy használható tárgy tudjon készülni, pontos feladatot kell meghatározni a csoport magának. A korosztályt/nemeket/tevékenység típusát szűkíteni kell, és a tárgy „funkcióját” is redukálni kell. Ezeket konzultáció során finomítjuk. A végleges tárgy kialakítása működőképes kell legyen.

Természetesen a feladat akkor teljes, ha a tárgyhoz csomagolás/brand is készül. Ezt azonban a félév időbeosztása átírhatja (covid-19), ezért ez a feladatrész opcionális.

A félév első felében történik a kutatás, koncepció alkotás és a vázlatokon túl az első konkrét tervek kidolgozása.

A félév második szakaszában készülnek a már elfogadott koncepcióból a gyártmánytervek, részletrajzok, majd a végleges 1:1-es tárgy.

formai követelmények:

félévközi leadás:

kutatás elvégzése (min. 10 A4-es méretnek megfelelő oldal)
skiccek,

Tárgy alaprajza m1:5, metszet/nézetei m1:5, részletskiccek

év végi leadás:

Az év végi leadás a tervezett tárgy 1:1-es prototípusa, speciális esetben csak formamodellje (konzultáció kérdése)

Az év végi leadás sikeres abszolválásához szükséges, hogy a hallgató a szemeszter során kísérleteket végezzen magára az anyagra vonatkozóan, amiből a tárgy készül, illetve, hogy elkészüljenek a végleges gyártmánytervek, részletcsomópontok. **Ezeket a rajzokat leadni nem kötelező, de opcionálisan beadható.**

A gyártás folyamatát (a hallgató érdekében) fényképesen dokumentálni kell!

SZÁMONKÉRÉS ÉS ÉRTÉKELÉS:

A tantárgy elvégzésnek feltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat követelményei szerinti részvétel a gyakorlaton. Az értékelés a tantárgyban való aktív részvétel és az órai aktivitás alapján, valamint a félév végi modell, skiccfüzet és tábló határidőre történő leadása, illetve a prezentáció alapján történik. Az értékelés mindenképp az alkotó, leendő kollégák intellektuális és technikai fejlődését tartja szem előtt. Ha egy ütemtervi fázis abszolválása valamely kollégának több időt igényel, előrehaladását ahhoz igazítjuk.

Budapest, 2022 08.29.

Dr. Habil Szósz Klaudia DLA
Egyetemi docens